

[Christmas Møller.]

og Betalingsmidler stilles til Raadighed for saadanne Raastoffer og Produktionsmidler, der er en Forudsætning for Eksportvirksomhed.“

Dette kan der da ikke tvivles om. Det Direktiv, der skal gives Nationalbanken, maa klart indeholde en Bestemmelse herom. Og maa jeg have Lov til at sige, at for Landbrugets Vedkommende drejer det sig ikke om saa forfærdelig stor en Procentdel, kan man sige, af det Beløb, som Landbruget selv skaffer hjem i Valuta. Derfor er jeg enig i den Betragtning, at det vil ikke kunne nytte, at man fra andre Erhvervs Side søger at rejse Diskussion eller Spørgsmaal om, hvorvidt nu ogsaa denne Valuta skal stilles til Raadighed.

Dernæst skal Valutaen stilles til Raadighed i første Række for produktive Virksomheder. Dette vil beskæftigelsesmæssigt og paa anden Maade naturligvis være rigtigt, og dette kan jeg da ogsaa tiltræde.

Jeg vil gerne gøre en Bemærkning om et enkelt Spørgsmaal, nemlig med Hensyn til den Valuta, som man kræver stillet til Raadighed. Der er jo i denne Henseende i det Forslag, som er forelagt af Ministeren, en meget stor Udvidelse, set i Forhold til, hvad der bestemtes ved Loven af 18. November, nemlig den Udvidelse, som bestaar i, at det ikke blot er Eksportvalutaen, ikke blot al den Valuta, man faar ind i Kraft af Virksomheder, altsaa Skibsfartsvaluta og andet, men overhovedet al Valuta, som danske Statsborgere og Danske bosiddende her i Landet har Raadighed over, der indrages under Lovens Bestemmelser.

Der rejser sig her et Problem, som jeg ogsaa tror, det er nyttigt at faa drøftet i det Udvalg, som ogsaa jeg ønsker nedsat til en Drøftelse af forskellige Spørgsmaal i Lovforslaget. Der melder sig her Spørgsmaalet, ikke om man vil haandhæve en saadan Bestemmelse med al den Hensyntagen, som man naturligvis maa vise paa alle Omraader, naar man griber ind som her, men der melder sig et andet Problem. Hvis danske Statsborgere eller andre har Valuta eller fremmede Værdipapirer fra før 20. September eller 29. September, hvad Dato man nu vil sætte, saa kan man ikke nægte, at der melder sig et Problem for danske Statsborgere og danske Selskaber. Jeg siger ikke, at man fuldstændig skal afvise enhver Betragtning om, hvilke Foranstaltninger vi kan komme til at tage, men jeg siger, at her kræves en ganske særlig Hensyntagen. Det tror jeg ogsaa, den

højtærede Handelsminister maa være enig med mig i.

Efter at jeg saaledes har gennemgaaet de vigtigste Bestemmelser i Lovforslaget undtagen en, jeg skal komme til om et Øjeblik, og har givet Tilslutning til det, kan man sige: ja, men er der da ikke ogsaa i Virkeligheden andre Ting, om hvilke man er enig, og som ganske naturligt ikke kunde staa i Lovforslaget? Derom vil jeg sige for det første dette, at naar vi gaar ned paa den Maade, som vi gør med vor Eksport, naar vort Importoverskud er steget fra 79 Millioner i 1928 til 135 Millioner i 1931, og naar man, om der ikke ændredes paa Forholdene, kunde befrygte en endnu større Signing, saa er det klart, efter at man har stillet til Raadighed den Valuta, som omhandles i § 2, at Administrationen af denne Lov vil blive det vanskeligste Arbejde, som der administrativt paa økonomisk Omraade maaske nogen Sinde skal præsteres, fordi det for den enkelte handlende, den enkelte Importør gælder Spørgsmaalet, om han kan fortsætte sin Virksomhed, et Spørgsmaal om Liv og Død, selv om det kun drejer sig om en lille Virksomhed. Det kan godt være, at man deroverfor vil sige, at han andetsteds maaske kan faa Varer — det er nu ikke altid lige nemt —, men klart er det, at her vil man være nødt til at gribe ind paa en Række Omraader, hvor det kan gøre overordentlig ondt.

Jeg tror ikke, der er Mulighed for at undlade dette. Vil man Maalet, maa man naturligvis ogsaa ville Midlerne. Men klart er det — og det ønsker jeg ogsaa, at den højtærede Handelsminister skal understrege —, at man paa alle Omraader bør søge at gøre dette saa retfærdigt som muligt, ikke gøre det saaledes, at maaske enkelte store kan faa Valuta, men søge at fordele Valutaen saa godt, som man overhovedet kan.

Den højtærede Handelsminister er utvivlsomt ogsaa enig med mig i — det staar i Bemærkningerne, men i og for sig ikke i Lovforslaget —, at Direktiverne skal fastlægges efter Samraad med Valutaudvalget, og jeg tror ogsaa, det vil være overmaade gavnligt, at man, naar man her skal foretage dybe Indgreb i livsvigtige Interesser for den enkelte, giver klart Udtryk overfor Befolkningen for, at man, selv om det koster Besvær, vil være villig til baade fra Ministerens og fra Rigsdagens Side gennem Udvalget at føre Tilsyn og lytte til enhver berettiget Anke.

Der melder sig ogsaa her en Række Detailspørgsmaal. Hvorledes bliver Stillin-